

Cattle Queen of Montana, Allan Dwan (1954). RKO.
Sort-hvidt fotografi af farvefilm

Clélia Cohen Allan Dwans *Cattle Queen of Montana*

Hun har det smukkeste navn blandt alle westernhel-
inder: Sierra Nevada Jones. Skuespilleren er Barbara
Stanwyck, en af de få kvinder, der er blevet betroet at
være den ledende rolle i en western. Præcis som den
kvægflod, Jones og hendes far har ledt fra Texas' stø-
vede jorder til et skyfrit paradys med frodige enge: Montana.
Rejsens ende, filmens begyndelse. I modsætning til en af we-
sterngenrens begrænsninger, drejer filmen sig nemlig ikke
om en geografisk rejse, en sti at følge. Territoriet er givet på
forhånd, det findes, gennemkrydset af vandløb og badet i sol,
det er beboet af hvide og indianere (hvert folk har sine gode
og onde), der må lære at *deles* om territoriet. Efter at Jones'
far dør under et bagholdsangreb, hvilket også giver anledning
til nogle af de smukkeste midnatsblå billeder i westernfilmens
historie, har Sierra Nevada kun et mål: At trodse al modstand,
stå fast og blive boende i de omgivelser, hun havde valgt med
sin far, med hjælp fra en forførende Sortfodshøvding og en
cowboy, hvis falske fjendtlighed hurtigt udvikler sig til
en forelskelse. Dette bliver Jones' hævn. Manuskriptet

Clélia Cohen

Cattle Queen of Montana, Allan Dwan (1954). RKO. Sort-hvidt fotografi af farvefilm

til *Cattle Queen of Montana* er eksemplarisk klassicisme: rigt, men afdæmpet, konstrueret, men dikteret af en flakkende je-ne-sais-quoi stil, der leder karaktererne fra én scene til en anden på en hverken tragisk eller skæbnesvanger måde, intet virker til at være skrevet på forhånd. Den er blot en historie, der følger sin naturlige strøm som en flod – der er desuden næsten altid rindende vand i indstillingerne – med en øvre og nedre del af et vandløb (en begyndelse og en slutning) og derudover nogle små glimt af uforudsigelige strømninger: ejerskab, magt, kærlighed, jalousi. Et eksempel på noget strømrende, der vender tilbage til sit udgangspunkt: I begyndelsen af filmen nøgenbader Sierra i en stor, spejlblank sø, hvor hun overraskes af Farrell (Ronald Reagan), der kommer ridende på hesteryg på den anden bred af søen. En øjeblikkelig, men også forhindret forførelse: “Guess I can’t cross here anyway,” siger han. En af filmens centrale lege er netop at så tvivl om, hvilken side, og bred, Farrell står på. Mod slutningen af filmen, hvor vandet igen adskiller ham fra hende, råber han: “I’m coming across” og trodser den krystallinske forhindring: Han viser omsider sit sande ansigt.

I Anthony Manns storslåede og raffinerede western-film er floderne altid faretruende, buldrende og symbolske (i *Bend of the River* (1952) vasker James Stewart bogstaveligt talt sin beskidte fortid af sig). Hos Dwan er der ingen renselse, blot den ukomplicerede glæde ved at se en historie udfolde sig fra A til B, mens vinden tager i træerne, får bladene til at skælve og strejfer bækkenes vandoverflade, på udkig efter tavse kærlighedserklæringer. Her besidder naturen ikke samme skræmmende pragt som i Manns film, hvor den betragter menneskelige stridigheder med en ligegyldighed. Naturen besidder snarere en imødekommende neutralitet, der har en tendens til at lindre og næsten dulme voldsomme sammenstød og følelser. *Cattle Queen of Montana* er som et hyrdedigt,

(08)

Balthazar

Filmkritik

80

og når karaktererne bevæger sig gennem landskabet – som Reagan og Stanwyck, der løber ned ad en bakke fyldt med tusindfyrd – ved man ikke, hvorvidt de forfølger hinanden, flygter fra hinanden eller går tur sammen, om de forråder eller elsker hinanden.

Og alligevel formår denne film med en næsten bibelsk enkelhed (karakterer, lidenskaber, azurblå og livlige grønne farver) at optegne et billede af en sjælden grovhed: I et super-total ser vi Sierra tage sine to mænd i armene som det vilde vestens Catherine mellem sin hvide Jim og indianske Jules.

Oversat fra fransk af Balthazar.